

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра української філософії та культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
філософського факультету
Філі Комаха Л.Г.
факультет
17 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНЬСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

22 «Охорона здоров'я»
224 «Технології медичної діагностики та лікування»
Бакалавр
«Лабораторна діагностика»
обов'язкова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	<u>IV</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладач: доц. Бежнар Г.П.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2021

Розробник: Бежнар Ганна Петрівна, к.ф.н., доцент кафедри української філософії та культури

Затверджено

Зав. кафедри української філософії та культури

 (Русин М.Ю.)

Протокол № від «4» 19.03 2021р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «11» червня 2021 року № 12

Голова науково-методичної комісії

 (Маслікова І.І.)

«11» червня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «17» червня 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії

 (Скрипник Н.В.)

«17» 06 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – забезпечення філософсько-культурологічної складової підготовки висококваліфікованого, конкурентоздатного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця освітнього ступеня «Бакалавр», який здобув теоретичні та практичні знання, вміння та навички, що достатні для виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти повинні мати знання, щодо основних етапів та характеристик історико-культурного процесу які вони отримали в загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів;
2. Володіти елементарними навичками наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно культурологічних подій та явищ.

3. Анотація навчальної дисципліни: Навчальна програма «Українська та зарубіжна культура» створена на базі наукової школи кафедри української філософії і культури філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка та виконана у межах Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Модернізація суспільного розвитку України в умовах світових процесів глобалізації», науково-дослідницької теми філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка 11БФ041-01 «Філософсько-світоглядні та політологічні аспекти гуманітарного розвитку сучасного суспільства».

В процесі освоєння даного курсу студент отримає базові знання базові знання про передумови формування, генезис, основні етапи розвитку та особливості зарубіжної та української культури; базові знання про основні форми сучасних художньо-естетичних і соціокультурних практик та нові мистецько-культурні явища; базові уявлення про основні етапи розвитку світового та українського мистецтва, сучасні наукові концепції, в межах яких здійснюється їх вивчення, основні мистецькі напрямки та постаті, які визначали їх розвиток; базові уявлення про історію розвитку та функціонування українського та зарубіжного культурного простору, його генезу та сучасний стан; особливості культурних систем та інституцій; ціннісно-сміслові та знаково-комунікативні механізми, що регулюють

культурну практику взаємодії людей і спільнот на кожному конкретно-історичному етапі розвитку;

4. Завдання (навчальні цілі):

1. Сформувати у здобувача вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» ряд загальних компетентностей, які достатні для виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю;
2. Забезпечити викладання навчальної дисципліни засобами сучасних передових методик (у тому числі електронного навчання).
3. Якісно організувати самостійну роботу студентів в межах навчальної програми, забезпечити системний взаємозв'язок із навчальними заняттями та самостійною роботою;
4. Забезпечити якісне структуроване керівництво самостійною роботою студентів;
5. Забезпечити якісний проміжний та підсумковий контроль виконання студентами вимог навчальної програми;
6. Забезпечити внутрішній та зовнішній контроль якості виконання навчальної програми.
7. Забезпечити повне досягнення студентами програмних компетентностей та очікуваних результатів навчання за дисципліною «Українська та зарубіжна культура»

Згідно вимог Стандарту вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація «Лабораторна діагностика» дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

інтегральної:

- здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог;

загальних:

ЗК01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.

спеціальних (фахових, предметних):

ФК10. Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.

ФК12. Готовність до безперервного професійного розвитку.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумко вій оцінці з дисциплі ни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	Поняття культури та його багатозначність. Основні функції культури. Морфологія культури. Основи періодизації культури. Предметне поле та завдання культурологічних досліджень. Основні етапи антропосоціогенезу. Поняття неолітичної революції. Міфологія як історично перша форма світогляду. Проблема виникнення мови. Генезис моральної свідомості та мистецтва.	Семінар, самостійна робота	Усна доповідь	5
1.2	Періодизація культури Античності. Загальна характеристика міфології Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.	Семінар, самостійна робота	Усна доповідь	5

	<p>Філософія як особлива форма культури Античності. Структура міфологічного простору давніх слов'ян. Специфічні риси слов'янської міфології.</p>			
1.3	<p>Періодизація Середньовічної культури. Роль християнства у розвитку Середньовічної культури. Європейське середньовічне мистецтво: основні напрями. Становлення університетської освіти і науки в епоху Середньовіччя. Київська Русь як соціокультурна система. Значення християнства для культури Київської Русі. Феномен двовір'я. Мистецтво Київської Русі: загальна характеристика. Філософська та соціально-політична думка Київської Русі: загальна характеристика.</p>	Семінар, самостійна робота	Усна доповідь	5
1.4	<p>Періодизація та загальна характеристика епохи Відродження. Мистецтво Відродження: основні напрями та представники. Соціально-політична думка епохи Відродження: загальна характеристика.</p>	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження	5
1.5	<p>Тенденції та явища українського передвідродження. Реформаційно-гуманістичний напрям в українській культурі. Братський рух та полемічна література в Україні. Світоглядні засади культури</p>	Лекція, самостійна робота	Письмова контрольна робота	5

	<p>Просвітництва. Мистецтво епохи Просвітництва: основні напрями. Наука як сутнісне явище доби Просвітництва. Поняття бароко та його специфічні риси в українській культурі. Архітектура українського бароко. Українська барокова література. Образотворче мистецтво та музична культура України періоду бароко.</p>			
1.6	<p>Феномен європоцентризму. Західноєвропейське мистецтво XIX століття: основні напрями та представники. Науково-технічна революція та криза європейських наук. Періодизація української культури XIX століття. Дворянський період. Народницький період. Модерний період.</p>	<p>Семінар, самостійна робота</p>	<p>Усна доповідь</p>	5
1.7	<p>Поняття модерну. Модерн та модернізм. Період постмодерну. Основні напрями розвитку європейського мистецтва XX століття. Проблема глобалізації. Проблема мультикультуралізму. Проблема культурної універсалізації. Модерн як проект національного культуротворення. Українське мистецтво XX століття як частина світової художньої культури. Сучасні культурологічні проблеми європейської інтеграції</p>	<p>Семінари, самостійна робота</p>	<p>Усні доповіді, презентація самостійного дослідження</p>	5

	України.			
	Вміти:			
2.1	демонструвати знання спеціалізованої літератури із культурологічних досліджень	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження	5
2.2	проводити міжкультурні дослідження, використовуючи понятійно-категоріальний апарат культурології та новітні методи та підходи для характеристики соціокультурних процесів, що відбуваються в культурних регіонах світу	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді, пояснення до конспекту першоджерел презентація самостійного дослідження	10
2.3	виявляти досвід поколінь та історичні уроки розвитку етнації, української природи, мови, держави, культури, людини	Семінар, Самостійна робота	презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій, письмова контрольна робота	5
2.4	визначати шляхи збереження та відтворення культурних традицій різних культурних регіонів світу та української культури	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5
2.5	сприяти аналізу тенденцій, закономірностей, причин та наслідків розвитку й проблем сучасності	Семінари, Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії	5
2.6	здатність визначати самобутні риси української культури в інтелектуальній та художній сферах, темах українського фольклору та ціннісно-сміслових і знаково-комунікативних механізмах на шляхах культурної	Самостійна робота	Усна доповідь	5

	самоідентифікації			
	комунікація:			
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої культурологічної літератури в підготовці до семінарських занять та написання самостійних робіт;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді	5
3.2	презентувати результати проведених культурологічних досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5
3.3	вести полеміку стосовно питань ділової культури в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу на основі володіння категоріально-поняттєвим апаратом культурології.	Семінари	Дискусії	5
	автономність та відповідальність:			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із культурологічних досліджень, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5
4.2	вирішувати комплексні завдання, пов'язанні із верифікацією результатів існуючих оприлюднених культурологічних досліджень.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5
4.3	брати участь у роботі фахових аналітичних груп, вирішувати в межах свого фаху задачі різного рівня складності.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін)

Результати навчання дисципліни	1.1	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	
	Програмні результати навчання																	
Формулювати і висловлювати думки та своє ставлення до подій, ситуацій професійного характеру, уміти слухати та сприймати думки інших	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.6), що складає 35% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 65% загальної оцінки.

Критерії оцінювання:

1. Усна відповідь:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності

2. Доповнення / дискусія:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

3. Самостійна робота:

12-10 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

9-7 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

7-4 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

3-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

1. Підсумкова контрольна робота:

20 - 16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

15 - 10 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

9 - 6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та

поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх двох частин та виконання самостійних робіт, а також модульної контрольної роботи.

7.2 Організація оцінювання:

Види робіт		Семестрова кількість балів	
		Мін – 48 балів	Мах – 80 балів
Усна відповідь ¹	До теми: 1,2,3... протягом семестру	«3» x 7 = 21	«5» x 7 = 35
Доповнення, участь в дискусіях	До теми: 1,2,3... протягом семестру	«1» x 7 = 7	«3» x 7 = 21
Самостійна індивідуальна робота	Студент виконує два завдання на вибір з переліку завдань до СРС у відповідному розділі НМК	«10» x 2 = 20	«12» x 2 = 24
Підсумкова контрольна робота		«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20

¹ у разі відсутності студента на семінарському занятті, розглянуті на семінарі питання відпрацьовуються у письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі заліку: підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів), яка визначається як сума (проста або зважена) балів за систематичну роботу впродовж семестру. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Таким чином, підсумкова оцінка складається із суми семестрової кількості балів та підсумкової контрольної роботи

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота)	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

Шкала відповідності:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостій на робота
1	<p>Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження</p> <p>Самостійна робота: Духовна та матеріальна культура. Артефакти. Міф та релігія як перші форми духовної культури людства. Особливості міфологічного світогляду. Характерні риси релігії</p>	2		2
2	<p>Тема 2. Первісна культура людства</p> <p>Самостійна робота: Проблема виникнення мови. Найдавніші пам'ятки палеолітичного живопису. Феномен Трипільської культури</p>		2	2
3	<p>Тема 3. Культура Месопотамії.</p> <p>Самостійна робота: «Епос про Гільгамеша». Наукові знання давнього Межиріччя. Правова думка Месопотамії. Закони Хамурапі. Лікарське мистецтво.</p>		2	2
4	<p>Тема 4. Особливості розвитку культури стародавнього Єгипту.</p> <p>Самостійна робота: Скульптура Стародавнього Єгипту. Тема вмираючого й воскресаючого Бога у Стародавньому Єгипті та інших релігіях. Доба Рамзеса II. Абу-Сімбел. «Суд Осіріса».</p>		2	2

5	<p>Тема 5 . Античність як тип культури</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Діяльність Перікла. Філософія як особлива форма культури Античності. Звичайі та поховальні обряди етрусків. Римський театр. Скульптура та живопис етрусків. «Закони XII таблиць» та сучасна юриспруденція</p>		4	2
6	<p>Тема 6. Міфологічний простір давніх слов'ян</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Кочові племена та їхня роль у формуванні української культури. Кімерійці. Скіфська доба на території України. Сармати в давній українській культурі. Античні колонії Північного Причорномор'я. Зарубинецька та Черняхівська культури.</p>	2		2
7	<p>Тема 7. Культура європейського Середньовіччя</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Європейська середньовічна архітектура: основні напрями й пам'ятки. Середньовічна Європа – побут і традиції. Особливості стилю готики в архітектурі й скульптурі Західної Європи.</p>		2	4
8	<p>Тема 8. Культура Візантійської Імперії</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Державний устрій Візантійської Імперії та особливості візантійської естетики. Державний устрій Візантійської Імперії та особливості візантійської естетики. Взаємовідношення „Церква - держава” у Візантії та його вплив на духовно-</p>		2	2

	культурне середовище в країні. Література Візантії. Особливості культури Східних провінцій Візантійської імперії.			
9	<p>Тема 9. Культура Київської Русі</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Просвітительська діяльність Кирила та Мефодія. Поширення книжкової культури. Освіта. Перекладна та оригінальна література. Билинний епос. Літописання. Філософсько-богословська публіцистика. Агіографічна література.</p>	2		2
10	<p>Тема 10. Культура епохи Відродження</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Секуляризація культури за часи Перевідродження та Відродження. Твір Данте «Божественна комедія». Архітектура епохи Відродження: основні напрями, пам'ятки, представники. Нове розуміння природи й світу і світогляді Ренесансних мислителів.</p>		4	2
11	<p>Тема 11. Українська культура ранньомодерної доби</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Діяльність ордену єзуїтів на українських етнічних землях. Острозький культурно-освітній центр та його значення в духовному житті України. Культурно-просвітницька діяльність братських шкіл. Перші кириличні друкарні та розвиток книгодрукування.</p>	2		2
12	<p>Тема 12. Культура європейського Просвітництва</p>		2	2

	<p>Самостійна робота:</p> <p>Сутність культури Просвітництва (за працею І.Канта «Відповідь на питання: Що таке Просвітництво?»).</p> <p>Києво-Могилянська академія як центр освіти і науки України XVII – XVIII ст.: історія виникнення, видатні вчені та випускники</p>			
13	<p>Тема 13. Феномен бароко в українській культурі</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Петро Могила та його внесок у розвиток української культури. Діяльність Києво-Могилянської Академії. Становлення філософської науки. Особливості барокової літератури. Козацькі літописи.</p>	2		4
14	<p>Тема 14. Західноєвропейська культура XIX століття.</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Феномен європоцентризму. Натуралізм та імпресіонізм як напрями розвитку європейського мистецтва XIX століття. Науково-технічна революція та криза європейських наук.</p>		2	2
15	<p>Тема 15. Українська культура XIX століття</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Університетські центри та їх значення для розвитку української культури. Харківський університет як осередок романтизму в Україні. Етнографія та мовознавство.</p>	2		2
16	<p>Тема 16. Основні напрями модернізму</p> <p>Самостійна робота:</p>		2	4

	Науково-технічна революція та її вплив на культуру ХХ ст. «Авангард» в українському живописі. Новітня київська архітектура (О.Бекетов, В.Городецький). Європейський літературний модернізм в українському письменстві			
17	<p>Тема 17. Основні напрями розвитку української культури ХХ – початку ХХІ століть.</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Розвиток українського кіномистецтва ХХ століття: основні напрями та представники. Розвиток театрального мистецтва України ХХ століття: основні напрями та представники. Музична культура України ХХ століття: основні напрями та представники.</p>		4	2
	Самостійна індивідуальна робота			6
	Модульна контрольна робота	2		
	ВСЬОГО	14	28	46

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 14 год.

Семінари – 28 год.

Самостійна робота - 46 год.

Консультації 2 години.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Історія української культури / За загал. ред. І.Крип'якевича. - К.: Либідь, 2002. - 656 с.
2. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд. Б.І. Білик та ін. - К.: Вища шк., 2000. - 607с.
3. Історія української культури. Навч. посіб./ За ред. О. Ю. Павлової. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 368с.
4. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. - Київ: ЦУЛ, 2010. - 584 с.
5. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. - Ч.І. - Львів: Світ, 2003. - 256 с.; Ч.2. - 268 с.; Ч. 3. - 286 с.
6. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.Є.Конверського. Харків: Фоліо, 2013. – 863 с.
7. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М. Заковича. - К.: Знання, 2004. - 567 с.
8. Попович М.В. Нарис історії культури України. - К.: «АртЕк», 1998. - 728с.
9. Українська культура в європейському контексті / Ю.П.Богущий, В.П.Андрущенко, Ж.О.Безвершук, Л.М.Новохатько. - К.: Знання, 2007. - 679 с.
10. Українська культура: Лекції / За ред. Дмитра Антоновича. - К.: Либідь, 1993. - 592 с.

Додаткова

1. Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинської держави. - Львів, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. - 1999. - 131 с.
2. Андрусяк М. Гетьман Іван Мазепа як культурний діяч. - К.: АТ «Обереги», 1991. - 48с.
3. Андрухів І. Історія України та рідного краю. - Івано-Франківськ, 2002. - 261 с.
4. Асеєв Ю. С. Джерела: Мистецтво Київської Русі. - К.: Мистецтво, 1980. - 214 с.
5. Багалій Д. Український мандрівний філософ Григорій Сковорода. - К.: Орій, 1992. - 472с.
6. Бежнар Г. П. Українська та зарубіжна культура: навчально-методичний комплекс для студентів ННЦ «Інститут біології та медицини». – К.: Оперативна дільниця філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. – 44 с.
7. Бежнар Г.П. Консолідує значення концепту релігійності в контексті історіософських студій М.Костомарова // Нова парадигма: [журнал наукових праць]. - Вип.120. - К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. - С.65-73.
8. Білокінь С. Голодомор і становлення соцреалізму // Сучасність. - 2003. - № 7-8. - С.107.

9. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму: Посіб. для вузу з теорії українського романтизму. - Ч. 1 : Етногенез і теогенез. - К.: Київ, ін-т «Слов'янський ун-т», 1997. - 155 с.
10. Бурдо Н.Б., Відейко М.Ю. Культура: спогади про золотий вік. - Х.: Фоліо, 2007. - 415с.
11. Вежбовська Л.Р. Лесь Курбас: Перетворення світу силою мистецтва // Культура. Сучасність. Альманах. - 2003. - №1. - С. 83-91.
12. Відейко М. Ю. Трипільська цивілізація. - К.: Академперіодика, 2003. - 184с.
13. Гончаренко І. Наш національний характер // Хроніка 2000. Український культурологічний альманах. - 2000. - № 37-38. - С. 66-76.
14. Горбачов Дмитро. Листи-спогади Галини Пегарковської про Бойчука і бойчукістів // Київська старовина. - 1999. - №6. - С. 133-150.
15. Грабович Г. Гоголь і міф України // Сучасність. - 1994. - № 9. - С.77-92; № 10. - С.137-149.
16. Грабович Г. До питання про критичне самоусвідомлення в українській думці XIX століття: Шевченко, Куліш, Драгоманов // Сучасність. - 1996. - №12. - С. 90-94.
17. Грабович Г. Шевченко як міфотворець: семантика символів у творчості поета. - К.: Радянський письменник, 1991. - 212 с.
18. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. - К.: Видавництво «Часопис «Критика»», 2005. - 264 с.
19. Даниленко В. М., Касьянов Г. В. Сталінізм і українська інтелігенція (20-30-і роки). - К.: Наук. думка, 1991. - 96 с.
20. Дзюба І. Деякі проблеми і перспективи української культури // Науковий світ - 2002. - № 11. - С. 4-5.
21. Дзюба І. М. Інтернаціоналізм чи русифікація? [Електронний Ресурс]. - Режим доступу: <http://litopys.org.ua/idzuba/dz.htm>
22. Дзюба О. М., Павленко Г. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (X - середина XVII ст.): Посібник-довідник. [Електронний Ресурс]. - Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/dzuba/dzubapered.htm>
23. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XVI-XVIII ст. - К.: Наукова думка, 1983. - 181с.
24. Жулинський М. «Велике нечитоме» і академічний канон: проникнення масової літератури до парадигми літературознавства // Слово і час. - 2008. - №11. - С. 50-56.
25. Зайцев Ю. Дисиденти: опозиційний рух 60-80-х років // Сторінки історії України XX століття: / За ред. С.В. Кульчицького. - К.: Освіта, 1992. - С. 195- 235.
26. Замлинська О.В. Ідеологічний терор та репресії проти творчої інтелігенції у перші повоєнні роки// Київська старовина. - 1993. - № 2. - С. 73- 80.
27. Залізник Л.Л. Первісна історія України: Навч. посіб. - К.: Вища школа, 1999. - 263 с.

- 28.Зарецький О. Українські шістдесятники і Хрущовська відлига в етнокультурному просторі СРСР // Сучасність. - 1995. - Ч. 4. - С. 113- 125.
- 29.Захарчук-Чугай Р. Народне мистецтво у козацькому побуті // Народне мистецтво. - 2010. - №3/4. - С. 36- 45.
- 30.Ісаєвич Я. Б. Братства та їх роль у розвитку української культури XVI - XVIII ст. - К. : Наукова думка, 1966 . - 251с
- 31.Ісаєвич Я. Д. Галицько-Волинська держава. - Львів, 1999. - 36 с.
- 32.Ісаєвич Я. Д. Першодрукар Іван Федоров і виникнення друкарства на Україні. - Львів: Вища шк., 1983. - 71 с.
- 33.Історія української філософії: Підручник / М. Ю. Русин, І. В. Огородник, С. В. Бондар та ін. - К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. - 591 с.
- 34.Канигін Ю.Нагадує про Атлантиду: [Історія символів і знаків України] // Українська культура. - 2001. - №2. - С. 26-27.
- 35.Киркевич В.Г. Собор Святого князя Володимира. Историко-искусствоведческий очерк.- К., 2002. - 139с.
- 36.Кондратюк К. К. Нариси історії українського національно-визвольного руху XIX ст. - Тернопіль, 1993. - 98 с.
- 37.Кононенко О. Українська міфологія та культурна спадщина: міф. уявлення, вірування, обряди, легенди та їхні відлуння у фольклорі і пізніших звичаях українців, братів-слов'ян та ін. народів. - Х.: Фоліо, 2011. - 728с.
- 38.Костомаров М. Книги буття українського народу. Дві руські народності // Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. пос. / Упорядники М.Ф.Тарасенко, М.Ю.Русин, А.К.Бичко. - К.:Либідь, 1993. - С. 315-321.
- 39.Кралюк П. М. Острозька Біблія в контексті української та європейських культур. - Острог: Нац. ун- т «Острозька акад.», 2006. - 123с.
- 40.Краснодембський Здзіслав. На постмодерністських роздоріжжях культури. - К.: Основи, 2000. - 196с.
- 41.Курбас Лесь. Філософія театру. - К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. - 917 с.
- 42.Кучерук О. Десятинна церква: історія князівських поховань у джерелах і традиції // Пам'ятники України. - 2007. - № 3. - С. 20 - 31.
- 43.Кушнарєва М.Б. Основні тенденції розвитку масової культури в сучасній Україні в контексті глобалізації [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.culturalstudies.in.ua/zv_2009-7.php
- 44.Левчук Л.Т. Західноєвропейська естетика XX століття: Навч.посібник для вузів. - Київ: Либідь, 1997. - 222с.
- 45.Литвинов В. «Католицька Русь» (Внесок українців католицького віросповідання в духовну культуру України XVI ст.). - Київ, Український Центр духовної культури, 2005. - 273 с.
- 46.Лихачев Д. С. Движение «жидовствующих» 70-90-х годов XV в. // История русской литературы: В 10 т. - М.- Л.: Изд-во АН СССР, 1941-1956. - Т. II, Ч. 1. (Литература 1220-х - 1580-х гг.) - С. 377-383.
- 47.Лозко Г.С. Українське народознавство. - К.: Вид-во «АртЕК», 2004. - 472с.

48. Лозко Г. Національні цінності на тлі глобального хаосу [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://slovoprosvity.org/2010/05/27/національні-цінності-на-ті-глобальн/>.
49. Любченко В.Ф. Львівська скульптура XVI-XVII століть. [Електронний Ресурс]. - Режим доступу: http://www.mankurty.com/sven/?page_id=515
50. Мазепа В. Український модернізм початку ХХ сторіччя: спроба синтезу естетизму та української ідеї: (Естетика та філософія мистецтва) // Філософська думка. - 1998. - №2. - С. 81- 97.
51. Макарчук С.А. Український етнос (Виникнення та історичний розвиток). - К.: НМК ВО, 1992. - 146 с.
52. Матковська О. Львівське братство. Культура і традиції. Кінець ХVI - перша пол. ХVII ст. - Львів: Каменярі, 1996. - 71 с.
53. Митрополит Іларіон (Огієнко І.). Візантійська культура й Україна // Хроніка 2000. - 2000. - № 37-38. - С.117- 128.
54. Митрополит Київський Іларіон. Слово про Закон і Благодать // Хроніка 2000. - 2000. - № 37-38. - С.147- 157.
55. Мозолевський Б. М. Товста Могила. - К.: Наукова думка, 1979. - 251с.
56. Музика бароко // Мистецтво України: енциклопедія: в 5 т. / відп. ред. А.Кудрицький. - К.: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1995. - Т.1. - С. 158-160.
57. Нечуй - Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. - К.: Обереги. - 87 с.
58. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах: Навч. посібник. - К.: Либідь, 1997. - 328с.
59. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. - К.: Либідь, 1999. - 447с.
60. Палієнко Марина. Київська Стара Громада у суспільному та науковому житті України (Друга половина ХІХ - початок ХХ ст.) // Київська старовина. - 1998. - №2. - с. 49-84.
61. Пахльовська О. Український постмодернізм як клонування без правил // Ситуація постмодернізму в Україні // КіноТеатр. - 2001. - № 6 (38). - С. 2-6.
62. Пелешенко Ю. Місце літератури «ожидовілих» в дискурсі української духовної культури пізнього Середньовіччя // Слово і час. - 2004. - № 8. - С. 39-47.
63. Петров В.П. Діячі української культури (1920- 1940 рр.) Жертви більшовицького терору. - К.: Воскресіння, 1992. - 80с.
64. Поетичне кіно: заборонена школа: зб. ст. та матеріалів. - К.: АртЕк, 2001. - 468с.
65. Попович М. Національна культура і культура нації. - К.: Знання, 1991. - 63 с.
66. Путро О. Українське козацьке військо // Київська старовина. - 1997. - №6. - С. 3- 33; 1998. - № 1. - С. 3- 25.
67. Роготченко О.О. Соціалістичний реалізм і тоталітаризм. - К.: Фенікс, 2007. - 608с.

68. Семчишин М. Тисяча років української культури: історичний огляд культурного процесу. - К.: АТ «Друга рука», МП «Фенікс», 1993. - 550с.
69. Сковорода Г. Повна академічна збірка творів / За редакцією Л. Ушкалова. - Х.: Майдан, 2010. - 1400с.
70. Собуцький М. Постмодернізм або ж вихід із нього [Електронний Ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ktm.ukma.kiev.ua/2002/1/sobutsky.html>
71. Степовик Д. В. Українське мистецтво першої половини ХІХ століття. - К.: Мистецтво, 1982. - 191 с.
72. Тобілевич Софія. Корифеї українського театру. Портрети. Спогади. - К.: Мистецтво, 1947. - 112 с.
73. Українська графіка ХІ-початку ХХ століття: альбом / авт.-упоряд. А.О. В'юник. - К.: Мистецтво, 1994. - 328с.
74. Українські гуманісти епохи Відродження. Антологія: У 2 ч. [Електронний Ресурс]. - Режим доступу: <http://litopys.org.ua/human/hum.htm>.
75. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. - К.: Факт; Наш час, 2006. - 283 с.
76. Феномен української культури: методологічні засади осмислення : зб. наук. пр. / за ред.: В. Шинкарука, Є. Бистрицького. - К.: Фенікс, 1996. - 478 с.
77. Хижняк З.І., Маньківський В.К. Історія Києво-Могилянської академії. - К.: Вид. дім «КМАкадемія», 2008. - 184с.
78. Чепелик В. Український архітектурний модерн. - К.: КНУБА, 2000. - 196с.
79. Чечель Н. Українське театральне відродження. - К.: Наукова думка, 1993. - 144с.
80. Чижевський Д. Значення Харківського університету в українському духовному житті // Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х тт. - Т.2. - С.126-129.
81. Чижевський Д.І. Культурно-історичні епохи // Хроніка-2000. - № 35-36. - 2000. - С.417-429.
82. Шістдесятництво як явище, його витoki й наслідки // Слово і час. - 1997. - №8. - С. 40-55.
83. Юрчук В. І. Культурне життя в Україні у повоєнні роки: світло і тіні. - К.: Асоціація «Україно», 1995. - 80 с.
84. Ятченко В.Ф. Український шаманізм: монографія. - К.: Міленіум, 2011. - 216с.

Інтернет джерела:

<https://arzamas.academy>

<https://magisteria.ru>

<https://ru.khanacademy.org>

<http://artukraine.com.ua/archive/>

<https://uamodna.com>

<https://arts-dnevnik.ru/arhiv-sait-dnevnik-zhivopisi/>

<http://amuse-a-muse.com/ru/category/искусство/живопись/page/3/>